

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163

talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Kaupunkistrategian "resurssiviisaan toiminnan kaupunki"-teeman ensimmäisenä tavoitteena on kestävä ja terve kuntatalous. Kyseisen tavoitteen toimenpiteitä ovat mm. "toimintaan tehokkuutta sisäisiä prosesseja ja toimintamalleja kehittämällä" ja "varmistetaan, että kaupungin organisaatio vastaa SOTE-uudistuksen jälkeisiä tarpeita ja taloudellista kantokykyä".

Kuten Kauniaisten kaupunginvaltuuston 16.9.2024 § 37 hyväksymässä talouden tasapainottamisohjelmassa 2025–2027 todetaan, on kaupungin talous erinomaisen vuoden 2022 jälkeen, jolloin saavutettiin yli 12 miljoonan euron plussatulos, vahvasti heikentynyt. Heikentynyt taloustilanne on aiheutunut useasta eri tekijästä, joista tärkeimmät ovat sote-uudistus, viime vuosien korkea inflaatio, työnantajanäkökulmasta kalliit työehtosopimusratkaisut (vuonna 2023 noin 4,9 % ja vuonna 2024 noin 4 % kustannusvaikutus), raskaan investointiohjelman aiheuttama nopeasti kasvanut poistotaso sekä kahden viime vuoden heikon väestökehityksen aiheuttama verotulokehityksen heikennys.

Osana tasapainottamisohjelmaa kaupunginvaltuusto on myös hyväksynyt linjaukset tasapainottamistoimiksi, joiden mukaan kaupungin vuosina 2025–2027 tulee säästää yhteensä 3,6 miljoonaa euroa. Säästöjen painopiste on henkilöstömenoissa. Tasapainottamisohjelman mukaan henkilöstömenoissa tulee saavuttaa 2,1 miljoonan pysyvää säästöä suhteessa perusuraan. Tasapainottamisohjelmassa on todettu, että henkilöstösäästöt toteutetaan pääasiassa täyttölupamenettelyn kautta, mutta tarkastelussa ovat mukana myös mahdolliset ulkoistukset.

Täyttölupamenettelyn ja muiden toimenpiteiden kautta on jo pystytty varmistamaan, että talousarvio 2025 on kaupunginhallituksen hyväksymän talouskehityksen mukainen ja että talousarvion toteuttaminen kattaa suunnilleen 1/3 tasapainottamisohjelman mukaisista säästötavoitteista. Jotta kaupunki pystyy toimeenpanemaan yllä mainittuja strategian toimenpiteitä ja saavuttamaan myös loput tasapainottamisohjelman mukaisista tavoitteista vuosina 2026–2027, tullaan tarvitsemaan lisätoimenpiteitä.

Palveluiden tuotantotapaselvitykset

Kaupungin johtoryhmässä käytyjen keskustelujen perusteella on päädytty esittämään nk. tuotantotapaselvitysten käynnistämistä. Tuotantotapoja ovat karkeasti ottaen omana työnä, kuntien välisenä yhteistyönä tai ostopalveluna tuottaminen. Kaupungin johtoryhmän antaman toimeksiannon perusteella toimialat ovat karkealla tasolla listanneet toimialojen toimintoja, niiden lakisääteisyttä ja eri toimintojen henkilöstö- ja ostopalvelumenoja. Koska toimintojen määrä on laaja, ei ole realistista, että kaikkia eri toimintoja

selvitettäisiin, vaan toimialojen luetteloiden perusteella on tunnistettu joukko toimintoja, joissa tuotantotapaselvityksen tekeminen on hedelmällisintä.

Tuotantotapaselvityksellä tarkoitetaan sitä, että kyseisen toiminnon osalta tehdään erillinen joko sisäinen tai ulkopuolisen konsultin avustama selvitys toiminnon mahdollisista eri tuotantotavoista. Selvitysten tavoitteena on saada käsitys siitä, voiko kyseistä toimintaa tuottaa nykyistä tehokkaammalla tavalla. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että toiminto ulkoistetaan tai osa tai koko toiminto ostetaan jatkossa ostopalveluna, järjestetään yhdessä toisen kunnan kanssa tai että palveluita muulla tavoin järjestetään uudella tavalla. Lopputuloksena voi myös olla, että joitakin toimintoja tai niiden osia lopetetaan.

Osassa toimintoja selvitys on yksinkertaisempaa ja myös tarkoituksenmukaisempaa tehdä virkatyönä, kun taas joidenkin toimintojen osalta ulkopuolinen apu on välttämätön.

Esitettyihin konsulttipalveluihin tarvittava määräraha ei vielä sisälly kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen 2025, vaan määräraha on tarkoitus lisätä kaupunginhallituksen kustannuspaikalle, kun kaupunginhallitus on käsitellyt tämän ehdotuksen. Kyseinen määräraha tulee aiheuttamaan kehyksen ylittämisen, mutta se on perusteltavissa, koska kysymys on kertakulusta, jolla toimeenpannaan strategian mukaisia toimenpiteitä ja tavoitellaan pysyviä menosäästöjä.

Tuotantotapaselvitysten tausta-ajatusta ja kaupunginhallituksen käsittelyaikataulua on käsitelty yhteistyökomiteassa 9.9.2024.

Selvitettävät palvelut on listattu **liitteessä 1** ja perustelut ovat **liitteessä 2**. **Oheismateriaalina** on taulukko toimialojen tuottamista palveluista laajemmin.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki käynnistää liitteessä 1 mainitut tuotantotapaselvitykset ja että talousarvioon 2025 varataan 120 000 euroa niiden toteuttamiseen.

.....

Keskustelun aikana jäsen Mikko J. Salminen ja varapuheenjohtaja Tiina Rintamäki-Ovaska tekivät seuraavat vastaesitykset:

*7.1 Poistetaan konsultti tekee/omana työnä sarake (Salminen Mikko J.)
"Projektin alussa konsultit selvittävät miten työtä jaetaan. Koska budjetti on rajallinen, tämä jako tullaan tekemään alussa hyvinkin nopeasti."*

*7.2 Konsultin valinta (Salminen Mikko J.)
"Johan Johansson ja Mikko Salminen mukana valitsemassa konsulttia."*

*7.3 Uusi vastaesitys (Rintamäki-Ovaska Tiina)
"Lisätään sivistustoimen hallinto tuotantotapaselvitysten listaan"*

Keskustelun aikana puheenjohtaja teki vielä ehdotuksen asian jättämisestä pöydälle seuraavaan kokoukseen. Puheenjohtajan esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

Liitteet:

1. Selvitettävät palvelut
2. Perustelut

Oheismateriaali:

Toimialojen tuottamat palvelut laajemmin

KH 28.10.2024 § 153

525/00.03.03/2024

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki käynnistää liitteessä 1 mainitut tuotantotapaselvitykset ja että talousarvioon 2025 varataan 120 000 euroa niiden toteuttamiseen.

.....

Tehdyt vastaesitykset

Keskustelun aikana tehtiin useita vastaesityksiä. Numerot viittaavat sähköisen kokousjärjestelmän numerointiin.

Jäsen Mikko J. Salminen teki jäsen Suvi Kiesiläisen kannattamana seuraavan vastaesityksen 5.1:

”5.1 Konsultin ja kaupungin roolit (Salminen Mikko J.)

Konsultti tekisi kaikki muut selvitykset paitsi varhaiskasvatuspalveluja, peruskoulujen johtamisjärjestelmä sekä ruoka- ja puhdistuspalveluja koskevat selvitykset, jotka voidaan tehdä omana työnä kokonaan tai osittain”

Jäsen Mikko J. Salminen teki jäsenten Johan Johanssonin, Fredrik Waseliuksen, Satu Mollgrenin ja Suvi Kiesiläisen sekä varapuheenjohtaja Tiina Rintamäki-Ovaskan kannattamana seuraavanlaisen vastaesityksen 5.2:

”5.2 Liikuntapaikat (Salminen Mikko J.)

Koska lähes kaikki liikuntapaikkahoitajat toimivat useassa paikassa (sisällä ja ulkona) pitää selvitykseen ottaa kaikki liikuntapaikat - ulko, jäähalli, palloiluhalli, uimahalli jne.”

Varapuheenjohtaja Tiina Rintamäki-Ovaska teki jäsen Mikko J. Salmisen ja jäsen Satu Mollgrenin kannattamana vastaesityksen 5.3:

”5.3 Lisäys selvitykseen (Rintamäki-Ovaska Tiina)

Lisätään sivistystoimen hallinto tuotantotapaselvityslistaan. Selvitys tehdään konsultin toimesta.”

Lisäksi varapuheenjohtaja Tiina Rintamäki-Ovaska teki jäsen Satu Mollgrenin kannattamana toisen vastaesityksen 5.4:

”5.4 Muutosesitys (Rintamäki-Ovaska Tiina)

Varhaiskasvatustalvissa ryhmäperhepäivähoito korvataan vuorohoidon selvittämällä.”

Jäsen Fredrik Waselius teki jäsen Johan Johanssonin kannattamana seuraavanlaisen vastaesityksen 5.5:

”5.5 Nytt motförslag (Waselius Fredrik)

Ruoka- ja puhdistuspalvelut poistetaan listalta”

Jäsen Suvi Kiesiläinen teki jäsenten Johan Johanssonin, Fredrik Waseliuksen ja Mikko J. Salmisen kannattamana vastaesityksen 5.6:

”5.6 Lisäys: vuoroahoito (Kiesiläinen Suvi)

Lisätään vuoroahoito selvitettävään listaan”

Lopuksi jäsen Mikko J. Salminen teki vielä jäsenten Suvi Kiesiläisen, Satu Mollgrenin, Johan Johanssonin ja Fredrik Waseliuksen sekä varapuheenjohtaja Tiina Rintamäki-Ovaskan kannattaman vastaesityksen 5.8:

”5.8 Summan muutos (Salminen Mikko J.)

Varataan 140 000 määrärahaa tähän selvitykseen.”

Merkittiin, että numerolla 5.7 merkitty vastaesitys, poistettiin keskustelun aikana.

Suoritettut äänestykset

Puheenjohtaja totesi keskustelun aikana tehdyt vastaesitykset. Edellä selostetuista vastaesityksistä 5.1, 5.3, 5.4, 5.5 ja 5.6 ei puheenjohtajan sitä tiedustellessa saavutettu yksimielisyyttä, joten niistä tuli äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että kaupunginjohtajan pohjaesitystä vastaan äänestetään edellä selostetuista jäsen Salmisen vastaesityksestä 5.1, varapuheenjohtaja Rintamäki-Ovaskan vastaesityksestä 5.3 ja jäsen Waseliuksen vastaesityksestä 5.5.

Edelleen puheenjohtajan ehdotti, että varapuheenjohtaja Rintamäki-Ovaskan vastaesitys 5.3 asetetaan ensin äänestyksessä vastakkain jäsen Suvi Kiesiläisen vastaesityksen 5.6 kanssa. Tämän äänestyksen voittaneesta vastaesityksestä äänestetään sitten kaupunginjohtajan pohjaesitystä vastaan.

Puheenjohtajan esitys äänestysjärjestyksestä hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestystapana käytettiin sähköistä äänestysjärjestelmää. Kaupunginhallituksen jäsenten äänestyskäyttäytyminen kussakin äänestyksessä ilmenevät sähköisen kokousjärjestelmän äänestysraportista, joka on pöytäkirjan **liitteenä 3**.

Ensimmäisessä äänestyksessä puheenjohtajan yksimielisesti hyväksytyyn äänestysesityksen mukaan jäsen Salmisen edellä selostettua vastaesitystä 5.1 kannattavat äänestivät EI ja pohjaesitystä kannattavat äänestivät JAA.

Suoritettussa äänestyksessä EI-äännet voittivat äänin 5–2. Näin ollen kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Mikko J. Salmisen vastaesityksen 5.1:

”5.1 Konsultin ja kaupungin roolit (Salminen Mikko J.)

Konsultti tekisi kaikki muut selvitykset paitsi varhaiskasvatuspalveluja, peruskoulujen johtamisjärjestelmä sekä ruoka- ja puhdistuspalveluja koskevat selvitykset, jotka voidaan tehdä omana työnä kokonaan tai osittain”

Seuraavaksi äänestettiin varapuheenjohtajan Rintamäki-Ovaskan edellä selostetusta vastaesityksestä 5.3 puheenjohtajan yksimielisesti hyväksytyn äänestysesityksen mukaan siten, että Rintamäki-Ovaskan vastaesitystä kannattavat äänestivät EI ja kaupunginjohtajan pohjaesitystä kannattavat äänestivät JAA Suoritettussa äänestyksessä EI-äännet voittivat 4–3. Näin ollen kaupunginhallitus hyväksyi varapuheenjohtaja Rintamäki-Ovaskan vastaesityksen 5.3:

”5.3 Lisäys selvitykseen (Rintamäki-Ovaska Tiina)

Lisätään sivistystoimen hallinto tuotantotapaselvityslistaan. Selvitys tehdään konsultin toimesta.”

Kolmannessa äänestyksessä puheenjohtajan yksimielisesti hyväksytty äänestysesitys oli seuraava: varapuheenjohtaja Rintamäki-Ovaskan edellä selostettua vastaesitystä 5.4 kannattavat äänestivät JAA ja jäsen Kiesiläisen vastaesitystä 5.6 äänestivät EI. Suoritettussa äänestyksessä EI-ääniä annettiin 5 ja JAA-ääniä 2. Tämä äänestyksen voitti siis jäsen Kiesiläisen vastaesitys 5.6:

”5.6 Lisäys: vuorohoito (Kiesiläinen Suvi)

Lisätään vuorohoito selvittävään listaan”.

Puheenjohtajan tiedustellessa, voiko kaupunginhallitus hyväksyä jäsen Suvi Kiesiläisen vastaesityksen asettamatta sitä enää äänestykseen kaupunginjohtajan pohjaesitystä vastaan, tähän päädyttiin.

Jäsen Satu Mollgren ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Seuraavaksi äänestettiin jäsen Waseliuksen edellä selostusta vastaesityksestä 5.5, joka koski ruoka- ja puhdistuspalveluiden poistamista listalta. Puheenjohtajan tekemän ja yksimielisesti hyväksytyn äänestysesityksen mukaan Waseliuksen vastaesitystä kannattavat äänestivät EI ja kaupunginjohtajan pohjaehdotusta kannattavat äänestivät JAA. Suoritettussa äänestyksessä JAA-äännet voittivat äänin 4–3, joten kaupunginjohtajan pohjaehdotus voitti.

Jäsen Johan Johansson ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen.

Yksimielisesti hyväksytyt vastaesitykset

Yksimielisesti kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Mikko J. Salmisen vastaesityksen 5.2:

”5.2 Liikuntapaikat (Salminen Mikko J.)

Koska lähes kaikki liikuntapaikkahoitajat toimivat useassa paikassa (sisällä ja ulkona) pitää selvitykseen ottaa kaikki liikuntapaikat - ulko, jäähalli, palloiluhalli, uimahalli jne.”

Lopuksi kaupunginhallitus hyväksyi vielä yksimielisesti jäsen Mikko J. Salmisen vastaesityksen 5.8:

”5.8 Summan muutos (Salminen Mikko J.)

Varataan 140 000 määrärahaa tähän selvitykseen.”

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki käynnistää liitteessä 1 mainitut tuotantopaselykset seuraavin muutoksin ja lisäyksin:

- Konsultti tekisi kaikki muut selvitykset paitsi varhaiskasvatuspalveluja, peruskoulujen johtamisjärjestelmä sekä ruoka- ja puhdistuspalveluja koskevat selvitykset, jotka voidaan tehdä omana työnä kokonaan tai osittain.

- Koska lähes kaikki liikuntapaikkahoitajat toimivat useassa paikassa (sisällä ja ulkona), pitää selvitykseen ottaa kaikki liikuntapaikat - ulko, jäähalli, palloiluhalli, uimahalli jne.

- Lisätään sivistystoimen hallinto tuotantopaselylistaan. Selvitys tehdään konsultin toimesta.

- Lisätään vuorohoito selvittävään listaan.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että talousarvioon 2025 varataan 140 000 euroa selvitysten toteuttamiseen.

Jäsen Satu Mollgren ja jäsen Johansson ilmoittivat päätökseen kirjallisen eriävän mielipiteensä (liitteet 4-5).

Liitteet:

1. Selvittävät palvelut
2. Perustelut
3. Äänestysraportti
4. Satu Mollgrenin eriävä mielipide
5. Johan Johanssonin eriävä mielipide

Oheismateriaali:

Toimialojen tuottamat palvelut laajemmin